

Srbski pisatelj Dragan Velikić 13. 11. 2018 v Ljubljani

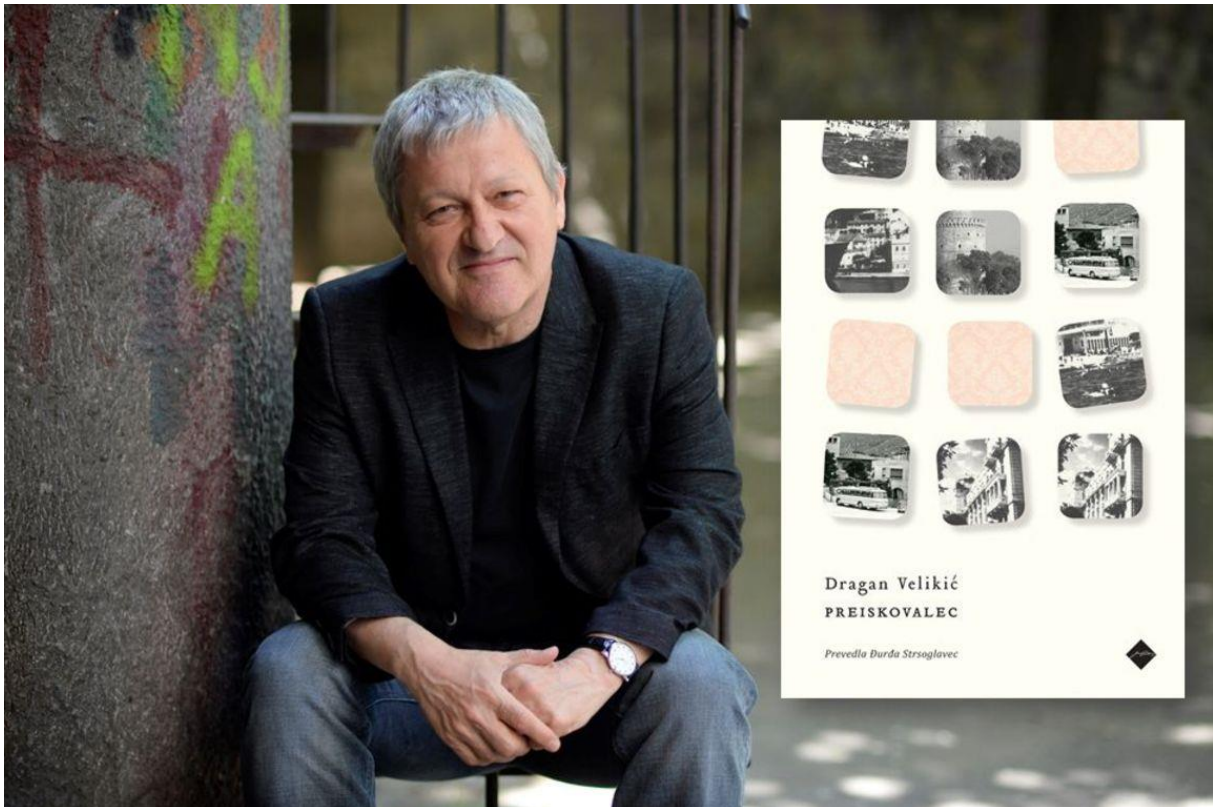

Foto: Milovan Milenković

Na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Pogovor s srbskim pisateljem Draganom Velikićem v **torek, 13. 11. 2018, ob 13.00** v **predavalnici 116** (1. nadstropje Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana).

V Trubarjevi hiši literature

V okviru predstavitve slovenskega prevoda romana *Preiskovalec* (Cankarjeva založba, 2018) se bo Dragan Velikić v **torek, 13. 11. 2018, ob 18.00** predstavil na literarnem večeru v **Trubarjevi hiši literature** (Stritarjeva 7, Ljubljana), kjer se bosta z njim pogovarjala urednik Aljoša Harlamov in prevajalka Đurđa Strsglavec.

Dragan Velikić se je rodil leta 1953 v Beogradu. Diplomiral je iz primerjalne književnosti na Filološki fakulteti v Beogradu. V obdobju 1994–1999 je bil urednik založniške dejavnosti na Radiu B 92. Pisal je kolumne za *NIN*, *Vreme*, *Danas*, *Reporter* in *Status*. Od junija 2005 do novembra 2009 je bil veleposlanik Republike Srbije v Avstriji. Bil je eden vodilnih kritikov Miloševićevega režima, danes pa svoja mnenja objavlja v številnih tujih časnikih in revijah. Živi v Beogradu kot svobodni umetnik.

Romani: *Via Pula* (1988; nagrada Miloša Crnjanskega), *Astrahan* (1991; v slovenščini 2004, prev. Maja Kraigher), *Hamsin 51* (1993), *Severni zid* (1995; štipendija Fonda Borislava Pekića), *Dantejev trg* (1997; v slovenščini 2013, prev. Urban Belina), *Slučaj*

Bremen (2001), *Dosije Domaševski* (2003), *Rusko okno* (2007; NIN-ova nagrada za najboljši roman leta, nagrada Meše Selimovića za najboljšo knjigo leta, srednjeevropska nagrada za književnost; v slovenščini 2014, prev. Matej Krajnc), *Bonavia* (2012; v slovenščini 2014, prev. Dragana Bojanić Tijardović), *Preiskovalec* (2015; nagrada Kočićevo pero, Vitalova nagrada, NIN-ova nagrada za najboljši roman leta). Knjige Dragana Velikića so prevedene v petnajst evropskih jezikov in v arabščino. Zastopan je v domačih in tujih antologijah.

»Pogosto se zgodi, da pridemo v prostor in pozabimo, zakaj smo sploh prišli tja. Najlažje se bomo spomnili, če odidemo iz prostora skozi ista vrata. Znanstveno je dokazano, da vprašani zadano nalogo pozabijo trikrat pogosteje, če so pred reševanjem šli skozi vrata kakšnega prostora, kot če niso. Razlog je v tem, da naši možgani vrata doživljajo kot mejo dogodka in menijo, da so odločitve, sprejete v nekem prostoru, shranjene v njem, ko ga zapustimo. Zato se jih lahko znova spomnimo, če se v ta prostor vrnemo.« (odlomek iz romana *Preiskovalec*)

»Vedno si sproščen na tuj račun. To plača nekdo drug.«

Tako je govorila moja mama.

»Če bi bila svetnica,« je nostalgичno zavzdihnila, »bi ščitila kuharice, sobarice in služabnice. Sveti Nikolaj je zaščitnik mornarjev, jaz pa bi ščitila služinčad. Samo služinčad ve, kakšen je kdo med svojimi štirimi stenami.«

Sledila je ena od stotih zgodb, ki so zapolnjevale njen spomin. Neki profesor Lolić je imel sina, študenta medicine, ki je rad jedel v postelji. Hrana je padala po posteljnini. Mama je vedno malo pomolčala, zgrožena zaradi prizora popacanih rjuh.

»No, povej, ali kdo normalen je v postelji. Ta fant je pozneje resda končal v Londonu, naredil je kariero, ampak kaj mu to koristi, če je prostak.«

Ali primer slavnega književnika, v čigar bivšem stanovanju je nekaj časa živela. »Moral bi videti tisti štedilnik, tisto zanemarjeno pečico. Zoglenela in smrdljiva zaradi maščobe. Takšnemu pisatelju ne verjamem. In pika.« (odlomek iz romana *Preiskovalec*)

A vse te zgodbe iz njegove mladosti morate pregnesti sami, in to večkrat, saj Velikić pisatelj to od vas naravnost zahteva; njegovi spomini niso namreč zgolj njegovi, zapisani so tako živo, da postanejo tudi naši in čeprav nismo vsi živeli v času njegove mladosti, smo v državi njegove mladosti živeli dovolj dolgo, da se tudi mi spominjamo in njegov Pulj postane tudi naš. In njegova mama je kljub svoji neupogljivosti in premočrtnosti navsezadnje simpatičen literarni lik; pri naštevanju njenih specifičnih lastnosti nas malce spomni na mamo Johna Cleesa; ta jo je barvito opisal v svoji avtobiografiji. (Matej Krajnc, <https://homocumolat.com>)

<http://www.trubarjevahaliterature.si/index.php/dogodki?start=5>

http://www.mladinska.com/za_medije/sporocila_za_javnost/dragan-velikic-v-ljubljani

https://www.laguna.rs/n2770_knjiga_islednik_laguna.html